

AÇIK HAVA MÜZESİ BEYPAZARI

Tarihi İpek Yolu üzerinde bulunduğu için Selçuklular döneminde önemli bir ticaret yeri olan Beypazarı, Osmanlı döneminde önemli bir sipahi merkezidir. Sipahi beyinin burada yaşamasından ve ilçede ekonomik hayatın gelişmiş olmasından dolayı söylenegelen “**Beğpazarı**” ifadesi zamanlı bugünkü Beypazarı'na dönüşür. Zaman içinde ticari merkez

işlevini büyük ölçüde kaybeden Beypazarı, bugün turizmde sağladığı atak sayesinde yeniden ve bu defa bir turizm merkezi olarak Ankara'nın ilçeleri arasında ön plana çıkmayı başarıyor. İlçenin, çoğunluğu 1800'li yıllara tarihlenen konak, han, kervansaray gibi Anadolu sivil mimarisinin en güzel örneklerinin yer aldığı tarihi sokaklarında dolaşırken; Beypazarı'nın dünyadaki benzerleri için kullanılan “**açık hava müzesi**” tanımını fazlasıyla hak ettiğini görürüz.

Beypazarı'nın mimari dokusunu oluşturan iki veya üç katlı, cumbalı ahşap evler, ilçe merkezinin yer aldığı vadinin iki yamacında sıralanıyor. Bu evlerden pek çoğu restore edilmiş ve otel, pansiyon, restoran şeklinde turizmin hizmetine sunulmuş olup, bazıları da müze veya kültür merkezi olarak düzenlenmiş. Kent Tarihi Müzesi olarak düzenlenen Rüstempaşa Okulu, Beypazarı Tarih ve Kültür Evi olarak düzenlenen Nurettin Karaoğuz Konağı ile Yaşayan Müze olarak düzenlenen Abbaszade Konağı'nda orijinal objelerin yanı sıra maket ve modellerle Beypazarı'nın tarihi ve kültürel özellikleri sergilenirken, restore edilen bir diğer tarihi yapı olan Halk Evi'nde ise sergi, seminer ve benzeri kültürel etkinlikler gerçekleştiriliyor.

Beypazarı'nın tarihi atmosferinde dolaşmak çok keyifli olsa da buraya gelmişken Hıdırlık Tepesi'ne çıkmadan olmaz. İlçe merkezinin en iyi görüldüğü yer olan Hıdırlık Tepe'de çayınızı yudumlarken, Beypazarı'nın sahip olduğu tarihi eserleri bir arada fotoğraflamak mümkün. Tepenin hemen eteğindeki restorasyonu devam eden

Suluhan ile 13. yüzyıl eseri Sultan **Alaeddin** ve 17. yüzyıl eseri Kurşunlu camileri, bu panorama içinde dikkat çeken yerlerden birkaçı olarak not edilebilir.

Böylece Beypazarı'nı gezdikten ve yukardan da gördükten sonra tekrar ilçe merkezine dönebilir ve Beypazarı'nın geleneksel lezzetlerini tadabiliriz. Tarihi Taş Mektep başta olmak üzere çeşitli konaklarda sunulan Beypazarı mutfağının en çok tercih edilen yemekleri; ev tarhanası, Beypazarı güveci, yaprak sarma ve 80 kat baklava gibi yöreye has yemekler oluyor. Bunları yerinde tattıktan sonra, mutlaka alıp götürmek isteyeceğiz yöreye has yiyecekler arasında; İskoç bisküvisine rakip tereyağlı "**Beypazarı kurusu**", havuç lokumu, cevizli sucuk ile erişte ve ev yapımı tarhana sayılabilir. Bunları ve ayrıca Beypazarı'nın dantel, nakış gibi geleneksel el işlerini, 200 yıl önceki halini koruyan tarih çarşıda, Alaeddin Sokak'ta hafta sonları açılan kadınlar pazarında ve İmaret Meydanı'ndaki dükkânlarda bulabiliriz. Bu arada havuç için bir parantez açalım. Türkiye'nin en büyük havuç üreticisi olan Beypazarı'nda havuç suyu ve havuç lokumundan başka havucun dondurmasını, sabununu, sucuğunu, keşkülünü birçok türevini de bulmak mümkün.

Beypazarı'nda alışverişin olmazsa olmazı, telkari işlemleri de bu dükkânlarda bulabileceğimiz gibi en iyisi belediyenin altındaki Gümüşçüler Çarşısı'na kadar gitmek. Gümüş ve altının ince teller halinde örülerek yapıldığı telkari, Mardin ve çevresinde yaygın Ortadoğu kökenli bir sanat olmakla birlikte Beypazarı'nda da yıllardır usta/çırak şeklinde gelişerek günümüze gelmiş. Bir dönem Kültür Bakanlığı'nın Kültürel Hediye Eşya Tasarımı Yarışması'nda birincilik alan Beypazarı telkarileri, buraya ait en anlamlı bir hediye veya anı olacaktır...

Beypazarı'nın merkezi tarihi mekânlarıyla ilgi çekerken, yakın çevresinde ise daha çok doğal güzellikler ön plana çıkar. Bunlardan ilçenin kuzeyindeki İnözü Vadisi ve orman içindeki Eğriova Yaylası doğa yürüyüşçüleri tarafından tercih edilir. İnözü Vadisi'nin dik yamaçlarındaki mağaralar (kaya mezarları ve kaya kiliseleri) arkeolojik sit olup, vadinin içinden geçen İnözü çayının kenarındaki restoranlarda yöresel yemeklerin yanı sıra alabalık çeşitleri de sunulmaktadır. Beypazarı'na 10 kilometre uzaklıktaki Tekke Yaylası ise daha çok piknikseverlerin rağbet ettiği bir mesire yeridir.

Ankara'ya 100 kilometre uzaklıkta bulunan Beypazarı'na Ayaş üzerinden, 1,5 saatlik bir araba yolculuğuyla gelinebilir. Beypazarı, eski İstanbul-Ankara yolu üzerinde bulunduğundan, ilçeye bu yolu kullanarak gelmek de mümkün. (Nallıhan, Mudurnu, Seben üzerinden toplam yolculuk 360 kilometre kadar.)